کد مستند : ML-PO-0003-03

تاریخ بازنگری : ۱۳۹۸/۱۱/۰۵

تاریخ بازنگری بعدی : ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

تاریخ ابلاغ : ۱۳۹۸/۱۱/۰۵

خط مشی و روش

عنوان خط مشی : مشارکت درپیشگیری وارتقا سلامت درحیطه بیمار	دامنه:کلیه بخشهای بالینی وتشخیصی ودرمانگاهها

ذینفعان:

مسئولان ارتقا سلامت معاونت بهداشتی ، تیم مدیریت اجرایی، مسئول واحد تغذیه، بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای، نماینده پزشکان مرتبط، نمایندگان بخشها/ واحدهای مرتبط، واحدهای پاراکلینیک، توانبخشی، کنترل عفونت، نماینده بیماران و همراهان بیمار

فرد پاسخگو:

رئیس بیمارستان

تعاریف:

تعریف ارتقای سلامت(Health Promotion) :

در اولین کنفرانس بین المللی اوتاوا – 1986 ارتقای سلامت به مفهوم توانمند سازی مردم درشناخت عوامل تاثیرگذار بر سلامت فردی – اجتماعی وتصمیم گیری صحیح درانتخاب رفتارهای بهداشتی و درنتیجه رعایت شیوه زندگی سالم تعریف شده است.

تعریف خودمراقبتی: مجموعه ای از اعمالی است که فرد به صورت اکتسابی، آگاهانه و هدفدار برای خود، فرزندان و خانواده اش انجام میدهد تا از لحاظ جسمی، روانی، اجتماعی سالم بمانند و همچنین در صورت ابتلا به بیماری و بستری در بیمارستان براساس آموزشهای دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت نماید.

بیانیه خط مشی و روش:

مرکز آموزشی درمانی آیت ا...روحانی بابل بستری مناسب برای ارایه خدمات ارتقای سلامت و پیشگیری است ودر این راستا ،تغییر نگرش به نقش بیمارستان و لزوم ارایه خدمات پیشگیری و ارتقای سلامت در کنار خدمات درمانی مورد تاکید قرار گرفته است.

سیاست مرکز مطابق استانداردبیمارستانهای ارتقادهنده سلامت به دو بخش تقسیم می شود:

1-شواهد مربوط به مداخلات و اقدامات سیستماتیک که شامل آموزش و مشاوره سبک زندگی سالم، ترک سیگار و الکل، تغذیه و رژیم غذایی، ورزش و فعالیت فیزیکی و... می باشد.

2-شواهد مربوط به پیشگیری از بیماری های خاص که شامل آموزش و مشاوره سبک زندگی سالم، ترک سیگار و الکل، تغذیه و رژیم غذایی، ورزش و فعالیت فیزیکی و.. در بیماران قلبی، ریوی مزمن، آسمی، دیابتی، سرطانی، سکته مغزی، اختلالات روانپزشکی و غیره می باشد.

هدف: تبدیل مرکز آموزشی درمانی آیت ا...روحانی بابل از یک محل تشخیص و درمانی صرف به مکانی برای پیشگیری از بیماری ها و ارتقا دهنده سلامت برای بیماران

آموزش ومشاوره سبک زندگی سالم

آموزش ومشاوره ویژه بیماران مزمن-صعب العلاج-اختلالات روانی

شیوه انجام کار:(شیوه انجام کار بصورت گام به گام همراه با مسئول ، زمان و مکان اجرا)

روش اجرایی خودمراقبتی در افراد سالم:

1. **شناسایی خدمات خودمراقبتی مورد نیاز بیمار پس از انجام ارزیابی اولیه توسط پزشک و پرستار در برگه شرح حال و ارزیابی اولیه پرستار تعیین می گردد.**
2. **آموزش و اجرای خدمات خود مراقبتی به بیماران توسط پزشک / پرستارمطابق دستورالعمل داخلی آموزش خود مراقبتی به بیماران با هدایت مسئول آموزش بیمار و رابطین آموزش بالینی در بخشهای بالینی انجام می شود.**
3. **شناسایی خدمات بازتوانی مورد نیاز بیماران در ارزیابی اولیه توسط پزشک / پرستار در برگه شرح حال و ارزیابی اولیه پرستار تعیین می گردد**
4. **برنامه ریزی لازم برای فراهم کردن خدمات بازتوانی مورد نیاز بیماران توسط پزشک / پرستار انجام می شود.**
5. **مسئول آموزش همگانی طراحی برنامه های اطلاع رسانی و آموزش در خصوص فشارخون ، دیابت و سرطان را در بیمارستان بر عهده دارد.**
6. **اجرای برنامه های مربوط به آموزش همگانی از طریق وب سایت ، پمفلت و بروشور آموزشی ، پیام های بهداشتی، برگزاری دوره آموزش سلامت توسط مسئول روابط عمومی انجام می شود.**
7. **مسئول آموزش همگانی برقراری ایستگاه های آموزش سلامت در زمان عیادت بیماران را بر عهده دارد.**

روش اجرایی خودمراقبتی در بیماران مزمن وخاص:

1. **ریاست مرکز مسئول آموزش همگانی و ارتقاء سلامت را تعیین می نماید.**

2- مسئول آموزش به بیمار موظف به ارائه گزارش ماهانه مربوط به پایش فرایندآموزش به بیمار به مسئول آموزش همگانی می باشد.

3- آموزش به بیمار توسط پزشک و پرستار و سایر کارکنان در دو حوزه آموزش و مشاوره سبک زندگی سالم و آموزش و مشاوره ویژه بیماران مزمن صعب العلاج و اختلالات روانی در سه مرحله بدو ورود، حین و زمان ترخیص داده می شود.

4- کلیه آموزش های ارائه شده به بیمار توسط پزشک، پرستار و سایر کارکنان در برگه آموزش به بیمار ثبت می گردد و نسخه خوانا از فرم آموزش به بیمار در هنگام ترخیص به بیمار یا همراه وی تحویل داده می شود.

5- اولویت بندی نیازهای آموزش بیماران به پیشنهاد رابط آموزش به بیماران بخش ها توسط مسئول آموزش به بیمار جمع آوری و پس از تائید توسط مدیر پرستاری ابلاغ می گردد.

6- بانک اطلاعات آموزش به بیمار توسط مسئول آموزش بیمار تهیه و به کلیه رابطین و کارکنان اطلاع رسانی می گردد.

7- اثربخشی آموزش های ارائه در موضوعات گوناگون خصوصا خودمراقبتی بیمار با سوال و پرسش از بیمار و مصاحبه توسط مسئول آموزش به بیمار سنجیده می شود و حداقل هر سه ماه به مدیر پرستاری جهت طرح در تیم مدیریت اجرایی ارائه می گردد.

8- شناسایی 5 مورد از حالات شایع حاد توسط پزشک و پرستار و تدوین خط مشی و آموزش آن توسط روسای بخش ها و سرپرستاران محترم الزامی می باشد سنجش آگاهی کارکنان به دستورالعمل خودمراقبتی بیماران در بخش های بالینی توسط سوپروایزر و سرپرستار الزامی می باشد.

9- پرستار مسئول هر بیمار باید اطلاعات لازم در مورد عوامل مهم تاثیرگذار بر بیماری یا سلامتی را در اختیار بیمار قرار دهد.

10- پرستار با ارزیابی اولیه و پزشک پس از تکمیل برگه شرح حال نیازهای آموزشی بیمار را شناسایی و نسبت به ارائه آموزش به بیمار اقدام می نماید.

11-در ارزیابی اولیه که توسط پرستار انجام می شود تفاوت های اجتماعی و فرهنگی ، زبانی ... در فرم ارزیابی اولیه مشخص و بر اساس آن آموزش به بیمار داده می شود

12- اطلاعات به بیمار / همراه بصورت قابل فهم ارائه گردد با تعیین سطح توانایی بیمار که مفهوم آموزش به بیمار مشخص شده است.

13-براساس ارزیابی به عمل آمده در هنگام ترخیص ، بازه زمانی مشخص که توسط پزشک تعیین و در فرم آموزش به بیمار ثبت می گردد و پس از تماس با بیمار پیگیری های پس از ترخیص توسط مسئول آموزش به بیمار بخش انجام می شود.

نحوه نظارت بر اجرای خط مشی و روش:

نظارت برحسن اجرای خط مشی وروش توسط مسئول ارتقا سلامت بیماران وبا استفاده از چک لیست بصورت فصلی انجام وگزارش به تیم مدیریت اجرایی ارائه می گردد.

مسئولیت بروز آوری این روش اجرایی بر عهده مسئول بهبود کیفیت سالانه انجام می شود.

منابع:

اجرای ارتقای سلامت دربیمارستان‌ها،کتاب راهنماوفرم‌های خودارزیابی اولیورگرونه

برنامه جامع تحول حوزه بهداشت دولت یازدهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت بهداشت دفتر آموزش و ارتقای سلامت

دستورالعمل اجرای برنامه خود مراقبتی

تهیه کنندگان			
نسیم نائیجی	بهداشت محیط	مسئول بهداشت محیط	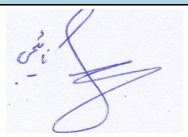
نادعلی اکبریان	دفترپرستاری	سوپروایزر آموزشی	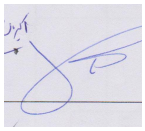
مریم فضل اللهی	دفترپرستاری	سوپروایزر	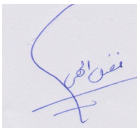
پونه منعم طبری	بهبودکیفیت	مسئول بهبودکیفیت	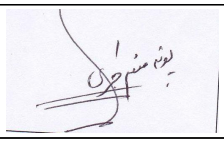
فاطمه صاحبیان	بهبودکیفیت	کارشناس ایمنی بیمار	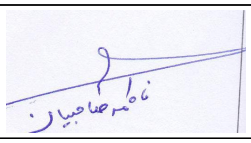
راحله حاجی آقابزرگی	بهبودکیفیت	مسئول اعتباربخشی	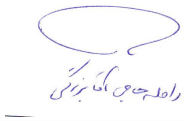
فاطمه دماوندی اصیلی	دفترپرستاری	مترون	
حبیبه نجار فیروزجائی	بهداشت حرفه ای	کارشناس بهداشت حرفه ای	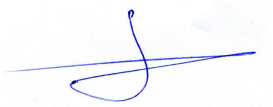
تایید کنندگان			
راحله حاجی آقابزرگی	بهبودکیفیت	مسئول اعتباربخشی	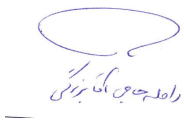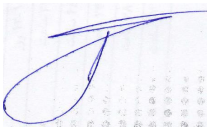
ابلاغ کننده			
سید ابراهیم حجازیان	ریاست	ریاست